

Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries Memòria de l'any 2010

L'any 2010 ha estat l'any en que l'Ecomuseu-Farinera ha estat declarat museu secció del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. Aquesta és una gran fita pel museu ja que en poc temps ha passat de ser una col·lecció oberta al públic a un museu registrat i ara museu-secció d'un museu nacional. Aquest canvi qualitatiu de categoria suposa un valor afegit molt important per l'entitat

Ha estat també un any en que el museu ha seguit treballant en el Projecte de recerca i difusió del patrimoni i el paisatge altempordanesos. *Paisatge latent: terres, closes, cortals i cortalers*, que ha estat capaç de sumar importants complicitats i col·laboracions i que ha donat molta informació i documentació en la que cal seguir treballant.

Pel que fa a l'exposició permanent, el museu hi ha pogut incorporar millores importants gràcies a les subvencions de la Xarxa de museus Locals de Girona. Ha estat també un any de mols projectes en col·laboració, que han vist néixer projectes com Una comarca de museu, en la que hi hem col·laborat 8 museus de la comarca. També hem reforçat les relacions col·laboratives amb entitats del municipi per a l'organització de la Fira del pa, la farina i el blat. I per primera vegada una exposició produïda pel museu ha itinerat.

Hem estat també força actius tant en la programació d'activitats com en la definició de nous tallers, rutes i activitats per al públic escolar i familiar.

Una altra part molt activa del museu durant aquest any 2010 ha estat la cessió d'espais per a l'organització d'activitats diverses, que ha generat un nombre important d'usuaris al museu.

També l'any 2010 hem vist impresa la segona edició del nostre quadern didàctic, després d'un treball molt intens realitzat durant l'any anterior.

COL-LECCIONS

ADQUISICIÓ

Donacions

Durant l'any 2010 l'Ecomuseu-Farinera ha rebut la donació d'una fotografia de Castelló d'Empúries per part de la senyora Casas.

PRÉSTECES

La Cooperativa Agrícola ens va sol·licitar l'ús de la Màquina de Triar Blat (núm. registre 306) per tal de posar-la en funcionament, fet que es va desestimar a causa del seu baix rendiment, pel que la màquina va ser retornada al magatzem.

RECERCA

L'any 2009 varem iniciar els treballs del Projecte de recerca i difusió del patrimoni i el paisatge altempordanesos. *Paisatge latent: terres, closes, cortals i cortalers*, treballs que s'han perllongat durant tot aquest 2010. Es tracta d'un projecte interdisciplinari coordinat per l'Ecomuseu-Farinera i l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries, amb la col·laboració de diversos historiadors vinculats a la Universitat de Girona, l'Institut d'Estudis Empordanesos i l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines. També compta amb el suport de diverses entitats del municipi: l'Associació de pagesos i cortalers, la Cooperativa Agrícola i l'Associació Amics de la Pagesia.

Aquest projecte culminarà en una exposició l'any 2012 que s'ubicarà primer a la Sala d'Exposicions de l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries i que després itinerarà a Sant Pere Pescador i a altres municipis del territori que ho sol·licitin.

Durant aquest any s'ha realitzat un inventari exhaustiu dels cortals dels termes municipals de Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Perelada i Pau, un tipus d'explotació agroramadera amb unes característiques constructives i arquitectòniques molt particulars, que juntament amb les *closes* configuren un paisatge propi i diferenciat.

L'equip de treball ha portat a terme una roda d'entrevistes entre 18 propietaris, cortalers, jornalers i mossos. El recull d'aquest material serà la font principal de documentació per l'exposició, juntament amb objectes, eines del camp, fotografies (se n'ha recollit 234), dibuixos, documents, cartells, fulletons, mapes, llibres, revistes, etc. que puguin aportar persones vinculades als cortals. Està previst editar un catàleg que reculli la recerca efectuada i els àmbits i materials de l'exposició.

L'equip de treball, amb la col·laboració d'en Joan Dalmau i en Vicenç Llovet, ha realitzat durant l'estiu un recorregut pels diversos cortals tot fotografiant-los i mantenint converses amb els cortalers per completar la recerca de material gràfic i documental.

DOCUMENTACIÓ

Filmació de testimonis

S'ha realitzat la filmació dels ex-treballadors de la fàbrica amb l'objectiu de testimoniar el funcionament i el manteniment de les màquines de la fàbrica per al fons documental de l'Ecomuseu-Farinera. La filmació ha estat realitzada per l'empresa El Colmado Digital.

Aquesta tasca ha estat possible gràcies a la col·laboració de tres dels antics treballadors de la fàbrica. En primer lloc, el sr. José García Cabalgante que va ser durant uns 18 anys l'encarregat de la secció de neteja. En segon lloc, el sr. Mohamed Bousfia que era el moliner auxiliar de la fàbrica. I finalment, el sr. Quimet Serra, la tercera generació d'una família dedicada a l'ofici de rescloser a Vilanova de la Muga.

Amb aquesta filmació queda constància gràfica i sonora d'uns coneixements específics que altrament s'oblidarien per sempre més. En un futur, l'Ecomuseu-Farinera es planteja emprar aquest material per un documental.

CONSERVACIÓ

El tractament de desinsectació anual es va realitzar durant la setmana del 18 al 25 de gener, període en el qual el museu va romandre tancat. Es tracta d'un tractament anual preventiu sobre la totalitat de la maquinària realitzat per una empresa especialitzada en tractar farineres i que permet assegurar el control dels xilòfags.

En aquesta ocasió el tractament es va fer també al magatzem de reserva del museu.

RESTAURACIÓ

Durant el mes d'agost s'ha procedit a la restauració de la comporta de la resclosa de Vilanova de la Muga que ha estat substituïda per una de ferro galvanitzat i de més fàcil maneig. La restauració l'han portada a terme la sra. Imma Brull, i va consistir en la neteja i desinsectació de la fusta i en la consolidació i estabilització dels metalls i suports.

La restauració va permetre determinar que la comporta estava feta amb algun tipus de fusta tropical, probablement orinoco o teca, durant el segle XX.

INFORMES TÈCNICS I ASSESSORIES

Assessories

El 15 de març varem visitar la Farinera Sancho de La Granadella per tal d'assessorar l'ajuntament que vol fer visitable l'antiga fàbrica juntament amb el molí d'Oli.

Hem estat també consultats per un estudi d'arquitectes en relació a la restauració de maquinària de molinaria d'una Farinera a Sevilla.

EXPOSICIÓ PERMANENT

MILLORES MUSEOGRÀFIQUES

Maqueta molí fariner d'Ettenheim

Des de l'any 2006 l'ecomuseu disposa d'una maqueta d'un molí fariner de roda vertical construïda en fusta pel sr. Michael Winterer i de mides 1x1 m. Aquesta es va utilitzar en algunes demostracions i tallers externs al museu, quedant desajustada. Enguany s'ha incorporat la maqueta del molí fariner d'Ettenheim a les sales del museu.

A tal efecte ha estat necessari reajustar-la i monitoritzar-la per tal de poder-la exposar definitivament a la planta baixa de la Farinera, espai expositiu on s'explica l'evolució de la mòlta.

Aquesta posta a punt, realitzada per l'empresa MAET Maquetesha supòsat la neteja dels elements, ajustar-ne els aparells per tal d'incorporar-hi la part electrònica i la mecànica adequada. S'ha construït de nou un circuit tancat de simulació de l'aigua incorporant un producte sec que en facilita el manteniment.

La maqueta del molí permet explicar d'una manera molt més amena i didàctica el molí hidràulic, que es va estendre ràpidament per Europa durant l'Edat Mitjana.

Comporta de Vilanova de la Muga

També s'ha incorporat a la Sala Polivalent la comporta de la resclosa de Vilanova de la Muga. Degut a les dimensions de la comporta i al seu pes, es va haver de contractar l'empresa Dígit, especialitzada en el trasllat i manipulació d'objectes i obres d'art de gran format.

La comporta s'exposa acompanyada d'un cric, l'eina que permetia elevar-la o baixar-la al seu emplaçament original. Complementant els dos objectes, s'instal·larà un plafó explicatiu que l'ubica en el seu emplaçament originari i n'explica la manera de manipular-la, explicant també l'ofici de rescloser.

Museïtzació de la tremuja

S'ha iniciat també el procés de museïtzació de la tremuja, els plafons de la qual quedaran ubicats a inicis del 2011. Aquesta suposa la millora de la il·luminació i la instal·lació d'un plafó explicatiu al costat de la tremuja, per tal de donar a conèixer la seva funció. Els dibuixos d'aquests plafons són de l'il·lustrador Jordi Ballonga.

Manteniment

Finalment, s'han reposat les mostres dels contenidors expositius del museu gràcies a la col·laboració de la Farinera Agrienergia de Banyoles i de la Farinera Sunyer de La Bisbal.

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

EXPOSICIONS TEMPORALS

Durant aquest 2010 el museu ha acollit diverses exposicions temporals:

Fabriquem emocions

Fins el 17 de gener de 2010 varem acollir aquesta exposició itinerant de la XATIC que recull l'eslògan creat als inicis de la Xarxa per dinamitzar el Turisme Industrial, i que vol fer descobrir tot l'atractiu d'aquesta modalitat turística apta per a tots els públics, així com donar a conèixer tota l'oferta de turisme industrial que promou la XaTIC, i incentivar als visitants a conèixer-lo directament.

Exposició Passió i Tradició

Del 27 de març al 18 d'abril el museu va acollir aquesta exposició de la fotoperiodista Rosana Vidal sobre una tradició molt arrelada a la societat espanyola, la Setmana Santa i la seva celebració. L'exposició, formada per 30 fotografies, recull la multitud de sentiments que desperta aquesta tradició a les ciutats de Sevilla i Cordova.

3ª Ruta de l'Art

Entre el 9 i el 12 d'octubre, i per tercer any consecutiu, el museu va acollir la 3ª Ruta de l'Art. A la sala polivalent, s'hi va exposar obra de J. Ministral i a la sala dels arcs, s'exposaven les pintures de Comes, J. Comella i Pujolboira i les escultures de J. Guich i N. Costa; finalment, al pati es podia gaudir de l'obra escultòrica de N. Surribas.

Durant els quatre dies que ha durat la mostra han visitat l'Ecomuseu-Farinera, 2.534 persones. El dia de màxima afluència va ser el diumenge dia 10, amb 945 persones.

Itinerància d'exposicions del museu

L'exposició *Terra d'aigua, vent i cereals. Els molins fariners de l'Alt Empordà*, produïda per l'ecomuseu l'any 2008, ha itinerat enguany per la Catalunya Nord. Primer a l'Institut Leon Blume de Perpinyà. Concretament, del 30 de març al 20 d'abril. I posteriorment a la Casa de la Cultura del municipi de Clairà, entre el 28 de maig i el 26 de juny de 2010.

PUBLICACIONS

Segona edició del quadern didàctic

Finalment i després d'haver-hi treballat durant l'any anterior es va imprimir el Quadern de didàctica i de difusió núm. 12 de la col·lecció del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya *La Farinera de Castelló d'Empúries*.

Reedició fulletó d'activitats educatives

S'ha editat el fulletó d'activitats educatives que recull les noves propostes educatives.

ACTIVITATS

Desenvolupament Activitat familiar

S'ha treballat en el desenvolupament d'una activitat familiar amb la voluntat de poder oferir un producte específic per a aquest tipus de públic. L'activitat que es titularà: *Els secrets de fer farina*, està destinada als nens i nenes acompanyats per les seves famílies i es desenvolupa dins de l'exposició permanent de la Farinera. L'activitat es planteja com un joc de pistes en que pares i fills puguin actuar conjuntament per resoldre els enigmes que se'ls plantegen.

Desenvolupament Ruta multixating

També s'ha treballat en el desenvolupament d'una ruta Multixating, que es titularà: *Una vila enfarinada*. Aquesta activitat té per objectiu fer descobrir als visitants no només el museu sinó la vila de Castelló d'Empúries a partir dels vestigis que hi resten de diferents èpoques i partint del fil conductor del pa, la farina i el blat.

Activitats de Sant Jordi

Per primer cop el museu ha organitzat activitats per commemorar la diada de Sant Jordi. El dia 23 d'abril, la Botigueta del Molí es va traslladar al Palau dels Comtes posant a la venda els productes més destacats relacionats amb la diada.

Pel mateix dia, el museu va organitzar un Taller de roses i espigues que es va realitzar de 9:30h a 13h i de 17h a 19h. L'activitat va tenir molt d'èxit entre el públic jove i també l'adult ja que es van realitzar unes 300

roses.

Dia Internacional dels Museus

Aquest any l'Ecomuseu-Farinera va organitzar diverses activitats amb motiu del Dia Internacional dels Museus, el qual es dedicava enguany a "Museus per l'Harmonia Social":

El dia 15 de maig varem participar per segona vegada en la Nit Europea dels Museus. Es va oferir una visita guiada nocturna que va acabar amb una copa de cava oferta als 11 assistents.

El 18 de maig es va realitzar la Jornada de Portes Obertes. Varen assistir-hi 30 persones.

Es va participar també en les activitats promogudes pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació:

- La *Carrera dels Museus*, un concurs a través de Facebook, i en el que varen participar 86 persones que es personaren al museu a fer-se la foto davant del cartell de l'activitat.
- *El Joc dels Museus*, un concurs de preguntes sobre els museus catalans que es feia a través d'internet.
- *Descobreix la joia del museu*, en que la peça a descobrir era un quartà, donació de la sra. Marina Rigalt, amb la voluntat de començar a introduir al públic visitant la propera exposició sobre els Cortals.

Finalment, juntament amb set museus de la comarca participants al projecte i els Serveis educatius de l'Alt Empordà, es va presentar el Projecte *Una Comarca de Museu* a la comunitat educativa i a la premsa al Consell Comarcal de l'Alt Empordà. El moment també es va aprofitar per fer l'acte de signatura del conveni.

Diàleg Fractals

El Parc Natural dels Aiguamolls, l'Ajuntament de Castelló d'Empúries i el Museu de la Tècnica de L'Empordà (MTE) ha portat al Parc entre el 7 de maig i el 30 de juny l'exposició: *Armonía fractal de Doñana la Marismas*.

L'Ecomuseu-Farinera ha acollit una de les activitats paral·leles de l'exposició, *Diàlegs Fractals*. Diàlegs, va ser un cicle que pretenia aproximar punts de vista de diferents persones que dediquen el seu temps al treball fractal·lic des de diferents òptiques, la combinació del món artístic amb els estudis científics i la mateixa realitat aplicada poden donar fruit a interessants visions fractaliques.

Els diàlegs van ser:

- El divendres 21 de maig "Paraula i terra" a càrrec de M^aÀngela Vilallonga, Catedràtica de Filologia Llatina, Directora de la Càtedra Mª Àngels Anglada, UdG i de Jordi Muntaner, geòleg.

- El Divendres 28 de maig: "Música de les esferes" a càrrec de David Fernández, físic astrònom i de Marc Timón, compositor.
- El divendres 11 de juny : "Pinzellades de vida" a càrrec de Francesc Mauri, físic meteoròleg, de Daniel Lleixà, artista i de Jordi Sargatal, ornitòleg.
- I el divendres 18 de juny : "La física de la poesia" a càrrec de Jordi Bilbeny, filòleg, historiador i de Roger Olivella, físic.

El cicle va tenir una molt bona acollida de públic, hi van assistir 178 persones.

El 13 de juny també es va realitzar a la Sala dels Arcs el *Concert de Música Fractal* que van organitzar el músic Pol Andreu i el creador visual Fabrique.

13a Fira del pa, la farina i el blat

La fira es va celebrar el 23 de maig, el diumenge anterior a Pasqua Granada.

A partir de la col·laboració iniciada en l'anterior edició amb l'Associació Comerç Castelló i l'Àrea de promoció econòmica de l'Ajuntament, i amb la clara intenció de canviar el model de la fira, per fer-la més participativa i dinàmica aprofitant el ric teixit associatiu del municipi i convertir-la en una eina de promoció i relació d'aquestes entitats, enguany la Fira s'ha obert a les entitats del municipi per tal de proposar-los participar de manera activa i organitzar-hi activitats. En l'edició del 2010 han participat:

- Associació REAL (Reial Empúria Arts i Lleures) amb una demostració i taller de Country
- Llar de Jubilats de Castelló d'Empúries amb l'activitat: Juguem a les bitlles catalanes amb l'objectiu recuperar un joc tradicional que havia estat molt arrelat a casa nostra i que està en fase de recuperació.
- Durant el matí hi va haver també elaboració en directe i degustació de *brunyols*, amb la Pastisseria Surroca.

Cal destacar també la col·laboració del Gremi de Flequers artesans de les Comarques Gironines, els quals van oferir demostracions de pa en directe durant tot el dia.

A la fira va tenir un espai especial la cuina, tant per grans com per petits. Pels més petits es van programar el *Taller de cuina: bastons de pa i formatge* per part de la Companyia: Petit Xef. L'objectiu era despertar la curiositat de l'infant envers aliments molt quotidians, descobrir amb més profunditat aquests productes i fer-los conèixer les tasques i l'ofici de cuiner.

Pels més grans es van programar dues activitats. Primer, la xerrada: *La farina i els seus derivats a la cuina* per part de Salvador, Joan i Màrius Jordà del Restaurant Emporium de Castelló d'Empúries. I en segon lloc, la *Demostració de cuina amb noves tecnologies: del blat al pastís* a càrrec de Maria Rosa Picamal, en la que es podia apreciar el paper que les noves tecnologies juguen a la cuina d'avui en dia i les possibilitats que tenen a l'hora de fer-nos més fàcil el dia a dia.

Cal destacar que l'Hotel Emporium també va participar en la fira elaborant un "menú de la fira".

Finalment, durant la fira es va organitzar una activitat pels joves per promoure el www.elpaisdelsfarinons.cat. *La Party farinona. Vine a jugar amb nosaltres al país dels farinons!* en la que va col·laborar el Serveis Educatius de l'Alt Empordà.

Pel que fa al mercat, hi van assistir 45 expositors amb productes relacionats amb la fira, productes ecològics i naturals i d'artesanía agroalimentària i artística, principalment de la nostra comarca i de les comarques gironines, però també de la resta de Catalunya. Enguany se'ls ofería un descompte en la taxa a aquells que realitzessin demostracions en directe, ho van fer un total de 2.

Aquell dia van visitar l'ecomuseu 299 persones.

Ecomercats Món Empordà

Els Ecomercats Món Empordà, en col·laboració amb l'associació que porta aquest nom, s'han organitzat enguany cada 1r i 3r diumenge de mes. El seu objectiu és la distribució directa dels productes ecològics, locals i de qualitat, on el consumidor pot comprar directament al productor.

Des de l'Ecomuseu-Farinera s'han organitzat activitats paral·leles (tallers i visites guiades) per tal de difondre al públic general els valors dels productes ecològics i també per a la difusió del nostre ecomuseu.

Cada primer diumenge de mes, a més de les visites guiades es van oferir els tallers:

- 3 de gener: Fira d'intercanvi de joguines.
- 7 de febrer: Taller d'elaboració de pals de pluja.
- 7 de març: Taller de cosmètica natural amb plantes de cultiu biodinàmic.
- 4 d'abril: Taller d'elaboració d'ecobarretes energètiques. El valor nutritiu de les llavors.
- 2 de maig: Formatgeria ecològica Mas Marcè, recuperació d'ovella ripollesa, del recuit de l'Empordà i de l'herbacol.
- 6 de juny: Taller de l'hort ecològic urbà.
- 4 de juliol: Taller: Les herbes de la ratafia, a càrrec de Maria Culubret.

- 1 d'Agost: Taller: Iniciació al Món del vi. Tast de caves i vins ecològics, a càrrec de Salvador Jordà, Marius Jordà i Joan Jordà de l'Hotel Empòrium.
- 5 de Setembre: Taller: La temporalitat de les verdures. Saps quines verdures corresponen a cada temporada?, a càrrec de Sara Camps de Pagesos Agroecològics de l'Empordà.
- 3 d'Octubre:Taller familiar: Qui viu al Rec del molí de la Farinera?, a càrrec de Terramar, natura i cultura.
- 7 de Novembre: Taller de poda i empelt, a càrrec de Geroni Falgàs i Taller familiar: Caixes niu i menjadores, a càrrec de Terramar, natura i cultura.
- 5 de Desembre: Taller: Sobirania alimentària i consum crític: alternatives de futur, a càrrec d'Esther Vivas, membre del Centre d'Estudis sobre Moviments Socials.
- 5 de Desembre: Taller familiar: Eragòlipes: què han menjat les òlibes?, a càrrec de Terramar, natura i cultura.

En total han passat 175 persones per aquests tallers.

Festival Terra de Trobadors

Per commemorar el 25 aniversari del Festival, el museu va organitzar la conferència: *Els molins fariners i les salines de CE (S. XIV)* a càrrec de l'historiador Josep Ma Gironella, Beca notari Raimon Noguera d'Història Medieval (2008).

Al llarg de la conferència els assistents varen conèixer i descobrir quan, com i qui va fer construir els tres molins comtals a extramurs de la vila; així com les conseqüències per la resta de molins fariners existents a les ribes de la Muga. També, com es va gestar el monopoli comtal de les salines. Varen assistir a l'acte 28 persones.

Jornades Europees de Patrimoni

Enguany es van celebrar entre els dies 24 i 26 de setembre i l'ecomuseu va oferir Jornades de Portes obertes i visites guiades gratuïtes. Un total de 263 persones van gaudir de les jornades, 41 d'elles van seguir les visites guiades.

15a Setmana de la Ciència

Com cada any, s'ha participat en 15a Setmana de la Ciència, que enguany commemorava l'Any Europeu de la Creativitat i la Innovació, l'Any Internacional de l'Astronomia i l'Any Darwin. A les activitats organitzades a l'Ecomuseu-Farinera hi han participat un total de 245 persones.

Entre el 13 i el 24 de novembre, el museu va acollir el cicle de cinema científic que organitzava per sisè any consecutiu la Fundación Espanyola para la Ciencia y la Tecnología (FECYT) per tal de promoure la cultura

científica entre la població, especialment entre els alumnes d'ESO i Batxillerat. Els films que integraven el cicle són una selecció dels films guanyadors del XXV Certamen Unicaja de Cine-Biennal Internacional de Cine Científico 2008. Van assistir 142 persones.

Per donar a conèixer la biodiversitat, l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries (EFCE), el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (PNAE) i el Museu de la Tècnica de l'Empordà (MTE) varem col·laborar en l'organització de dues activitats. La primera, *El Bosc de les Idees*, que ha consistit en que els alumnes de Cicle Superior de les escoles de Castelló d'Empúries "vestissin" uns arbres amb frases, pensaments i imatges per ajudar a conservar els nostres boscos.

La segona activitat, va ser la Xerrada/espectacle: *Per a què serveix la biodiversitat?* impartida pel científic Dani Jiménez per descobrir quin és el significat biològic de la biodiversitat, la riquesa més gran del nostre planeta.

Enguany, el dia 15 varem oferir la ja tradicional Jornada de Portes Obertes, juntament amb una visita guiada a la fàbrica, a la que van assistir 14 persones.

Jornades de portes obertes

Durant aquest any hem organitzat algunes altres jornades de portes obertes amb l'objectiu de participar en diversos esdeveniments en relació al patrimoni i en les activitats festives del municipi i per donar a conèixer més abastament l'ecomuseu en el nostre territori:

- El 31 de gener i el 2 de febrer, La Candelera, festa major d'hivern. Assistència 86 persones
- El 10 d'Agost, durant la festa Major de Sant Llorenç. Assistència 341 persones.

PÚBLIC

Visitants

El total de visitants d'aquest any 2010 ha estat d'11.964, que representa un descens de 1.997 visitants sobre el 2009. D'aquests visitants, el 82% han estat visitants individuals (9.792 persones) i 18% ho han fet en grup (2.172 persones).

Pel que fa a l'estadística de visitants segons origen, s'observa com el 61% del total prové del territori català. El 51% és públic de Girona i comarques, que es va consolidant en la primera posició per davant del públic de Barcelona i comarques (44%). Els visitants de les comarques de Tarragona i Lleida queden a molta distància.

El segon grup de visitants en importància és l'uropeu, amb un 28%. Com cada any domina el públic francès (el 66% d'aquests), seguit de l'alemany, el belga, l'anglès, l'holandès i l'italià.

El públic de la resta de l'Estat Espanyol és el menys nombrós, amb un 11% sobre el total. Predominen les comunitats autònomes de Madrid, València, País Basc i Aragó.

L'anàlisi dels visitants segons canal d'informació confirma com a més important la informació obtinguda al municipi (50% del total), i dins d'aquest grup, la primera posició és per la informació obtinguda a l'Oficina de Turisme, seguit del fet de passar pel davant del museu. Cal destacar que el 9% comenta que coneix el museu pel programa d'activitats.

El canal d'informació extern suposa un 27% del total. Dins d'aquest és interessant remarcar que el 32% ja ens coneixen, el 21% a través del boca a boca i un 8% ha realitzat una segona visita. Remarcar també que un 25% ens arriba a través de les escoles i un 7% mitjançant altres oficines de turisme.

La informació obtinguda a través d'internet va assolint cada vegada més importància i suposa un 12%.

Usuaris

Per segon any consecutiu s'ha comptabilitzat el públic usuari de l'Ecomuseu-Farinera; és a dir, aquell que assisteix per realitzar-hi alguna activitat però no el visita. En total han passat 2.368 usuaris. D'aquests 1.544 ho han fet a través d'una activitat organitzada pel propi museu i 824 persones han assistit a una activitat organitzada per alguna altra entitat.

PUNT D'INFORMACIÓ

Punt d'informació turística

Des d'aquest estiu el museu porta un recompte dels usuaris que accedeixen a la Farinera per tal de sol·licitar-hi informació turística, en general del municipi i de la comarca. El museu ha atès ha 437 persones fins a final d'any.

WEB I XARXES SOCIALS

Web

La pàgina web ha rebut 11.271 sessions a final d'any.

Enguany les principals millores han estat la incorporació d'un mòdul de "Sala de premsa" on es recullen totes les notícies generades pel museu i les aparicions en premsa.

S'ha incorporat també a la pàgina web del museu el link amb la pàgina web de Geoxating, també amb el link del Gremi de Flequers Artesans de les Comarques Gironines.

Puntualment, s'ha incorporat el banner Agenda Ciudadana. Reto 2030 (www.reto2030.eu), en relació a una acció organitzada per la FECYT.

Hem sol·licitat a la Biblioteca Bordas de Castelló d'Empúries que incorporin a la seva nova pàgina web el recurs educatiu del país dels farinons.

www.elpaisdelsfarinons.cat

Pel que fa al joc El país dels farinons, s'ha procedit a realitzar el projecte de millora del joc a través d'una subvenció de la Xarxa de Museus Locals de Girona.

També s'ha incorporat en l'entrada del museu un farinó moliner a mida 1,60 cm. que dóna la benvinguda als visitants del museu al país dels farinons. Es tracta d'una acció de difusió per tal de vincular l'espai físic amb el virtual i viceversa.

APARICIÓ EN MITJANS

Premsa, ràdio i televisió

El museu ha aparegut a diferents mitjans: SETAC, Empordà, Hora Nova, Diari de Girona, El Put, El Periòdic i la Vanguardia. També en premsa especialitzada: Catalonia Today, El Temps, Informatiu Sistema, Notícies XATIC, Revista D'ESTIL, Butlletí INFOCRUC, Mira'm, el blog de l'Associació Món Empordà i la Revista artesana del Gremi de Flequers de les Comarques de Girona.

Durant l'any s'han produït diverses entrevistes per diferents mitjans radiofònics.

El 30 de gener l'empresa Quimera va filmar la farinera per a una exposició sobre els projectes de la Unió Europea a Catalunya.

El 23 de maig l'empresa Filmació d'Edimatge va gravar per un programa pilot sobre museus singulars.

A més, les diverses notícies generades des de l'ecomuseu han estat recollides a Empordà Televisió (Roses).

SERVEIS

SERVEIS EDUCATIUS

El museu ha rebut 1.145 alumnes al llarg de l'any 2010.

Visites guiades

El servei educatiu del museu ha realitzat 48 visites guiades al llarg de l'any, que representen 61% de les activitats amb escolars.

Cal destacar que en temporada d'estiu (juliol-agost) cada cop més els casals d'estiu de la comarca escullen el museu per realitzar la visita guiada a la fàbrica. Enguany han passat 109 nens d'aquests casals.

Tallers

S'han realitzat 31 tallers pels quals han passat 761 alumnes, que representen el 39% de les activitats de l'oferta escolar de l'any.

Cal destacar que en temporada d'estiu (juliol-agost) cada cop més els casals d'estiu de la comarca escullen el museu per realitzar els tallers educatius que oferta el Servei Educatiu del Museus. Enguany han passat 218 nens d'aquests casals.

Programa l'Alt Empordà a fons

Un total de 279 alumnes que han estat atesos pel servei educatiu del museu ho han fet de forma gratuïta perquè són alumnes dels CEIP's i els IES de la comarca que s'han acollit a la subvenció *L'Alt Empordà a fons* que promou el Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

Programa Indika

573 alumnes més que han passat pel museu ho han fet aprofitant-se al programa "INDIKA" de recursos educatius de la Diputació de Girona, que subvenciona al voltant del 85% del preu de l'activitat.

Enquestes de satisfacció

Sobre 51 professors enquestats, un 70% opina que el servei educatiu del museu globalment està molt bé, i el 28% que està bé. Mentre que només un 2% valora el servei com a regular.

Informació tramesa als centres

Durant el mes d'agost es va realitzar una tramesa als centres educatius del municipi, de la comarca i de les comarques de la demarcació de Girona, així com a altres escoles que ja ens han visitat per tal d'informar-los sobre l'oferta educativa de l'ens i els avantatges de què poden gaudir en funció de l'àrea geogràfica a la que pertanyen. També se'ls informava sobre les novetats del museu en matèria educativa.

Ampliació oferta educativa. Nous tallers

S'han desenvolupat els guions dels nous tallers didàctics per oferir-los als centres educatius durant el curs 2010-2011.

El primer taller, *Som el que mengem*, és un taller pensat per treballar el tema de la Salut i l'Alimentació. És una proposta adreçada als alumnes de primària i de secundària, adaptada a cada nivell. Els objectius a complir:

- Dotar als alumnes dels coneixements bàsics sobre els hàbits d'alimentació saludables.
- Conèixer els grups d'aliments que conformen la piràmide nutricional.
- Aprendre que una vida sana és el resultat d'una alimentació saludable i de la pràctica regular d'exercici físic.

El segon taller, és un taller pensat per treballar el tema de les Energies Renovables. És una proposta que s'ha desenvolupat pels alumnes de Secundària. Els objectius ha aconseguir:

- Dotar als alumnes dels coneixements bàsics sobre les energies renovables.
- Conèixer els avantatges i inconvenients d'aquestes energies.
- Aprendre que l'ús d'energies renovables garanteix la sostenibilitat i la justícia social del planeta.
- Portar a la pràctica els coneixements a través de l'experimentació

Assistència a Expodidàctica

El 18 de març es va presentar el Taller: *El pa, de l'obrador a la taula* a l'estand del Sistema que va organitzar per Expodidàctica.

PREMSA

Servei de Notícies del Museu

Enguany s'han generat un total de 37 notes de premsa, que han estat difoses als mitjans de comunicació a través del SETAC.

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

El fons documental de l'Ecomuseu-Farinera es divideix en dues grans col·leccions: la Biblioteca de la Fàbrica i la Biblioteca de l'Ecomuseu-Farinera. Cada col·lecció conté diferents tipologies de documents com poden ser llibres, revistes, fotografies, diapositives o material audiovisual, en el cas del museu; o llibres, revistes, fotografies, catàlegs i documents, en el cas de la fàbrica.

Biblioteca de la Fàbrica

Enguany s'han realitzat tasques de neteja, classificació i catalogació de la documentació de la fàbrica. Els llibres s'estan classificant segons el Sistema de Classificació Universal (CDU) i les revistes s'estan separant per títol i data de publicació.

La documentació de la fàbrica s'ha classificat per raó social, i dins cada raó social, els documents s'han ordenat per any i per data.

Biblioteca de l'Ecomuseu-Farinera

De la mateixa manera que s'ha fet a la Biblioteca de la Fàbrica, s'ha començat a incorporar la CDU als llibres de la biblioteca que han ingressat durant l'any 2010.

Ingressos

Des de la Farinera aquest any hem adquirit, mitjançant la compra, l'intercanvi o la donació, una sèrie de llibres, revistes i documents que s'han sumat al fons documental de l'Ecomuseu.

Llibres, catàlegs i monografies:

Enguany hem rebut un total de 17 llibres:

- AA.VV. *20 Edicions del Festival Terra de Trobadors (1991-2010)*. Ajuntament de Castelló d'Empúries, Castelló d'Empúries, 2010.
Un exemplar donat pel Centre d'Estudis Trobadorescos.
- AA.VV. *Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Barcelona, 2010.
Un exemplar donat pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
- AA.VV. *El Diputat Riu, un Pallarès visionari. Sort 1871 - Madrid 1928*. Garsindeu Edicions, Sort, 2009.
- AA.VV. *La Farinera de Castelló d'Empúries*. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. Col·lecció Quaderns de didàctica i de difusió núm. 12. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Barcelona, 2010.
- AA.VV. *Sumaríssim 1939-1945. 70 anys dels primers consells de guerra a les comarques gironines*. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Girona, 2009.
Un exemplar donat per l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries
- Cambra Agrària Provincial de Girona. *Informació i evolució estadística 1971-1974-1978 de la superfície agrícola, la ramaderia i la maquinària de les comarques gironines*. Caixa Rural de les Comarques Gironines, Girona, 1981.
Un exemplar cedit per l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries
- Compte, A. *Vida rural a les terres marginals de l'Empordà durant la primera meitat del segle XIX*. Institut d'Estudis Empordanesos, AIEE, núm. 26, Figueres, 1993. P. 17-232.
Un exemplar imprès a través del repositori RACO i enquadernat.
- Costa Gatius, M.T. i Monturiol Sanès, A. *La màgia a la Costa Brava. Cartells de la Col·lecció d'en Xevi*. Ajuntament de Santa Cristina d'Aro, Santa Cristina d'Aro, 2010.
Un exemplar donat per l'Ajuntament de Santa Cristina d'aro.
- Costa i Puigpelat, M. (Coord.). *Sabers del cereal, cultivant cultura. Retalls d'un passat present*. Fundació del Món Rural, Lleida, 2009.

- Direcció General del Patrimoni Cultural. *Museus de Catalunya i Centres de Patrimoni Cultural*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Barcelona, 2010.
Quatre exemplars donats pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
- Fàbrega, J. *Die Traditionelle Katalanische Küche*. Edicions La Magrana, Barcelona, 1997.
Un exemplar donat pel sr. Jaume Fàbrega.
- Fàbrega, J. *La cuina del país dels càtars. Cultura i plats d'Occitània de Gascunya a Provença*. Cossetània Edicions, Valls, 2003.
Un exemplar donat pel sr. Jaume Fàbrega.
- Fàbrega, J. *Les postres i els pastissos de l'àvia*. Cossetània Edicions, Valls, 2005.
Un exemplar donat pel sr. Jaume Fàbrega.
- Museu del Ferrocarril. *20 anys del Museu del Ferrocarril Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú*. Vilanova i la Geltrú, 2010.
Exemplar donat pel Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú.
- Rivera Sentís, F.X. *L'antic priorat de Sant Pere el Gros*. Estudi Històric i documental. Museu Comarcal de Cervera, Cervera, 2010.
Exemplar donat pel Museu Comarcal de Cervera.
- Pujol, E. (dir.). *El somni republicà. El republicanisme a les comarques gironines (1900-1936)*. Viena Edicions, Barcelona, 2009.
Un exemplar donat per l'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries.
- XATIC. *Guia Didàctica Industrial de Catalunya*. XATIC, Tarrassa, 2010.

Revistes i butlletins

- *Artesà*. Editat pel Gremi de flequers de Girona. Números 6,7,8 i 9 corresponents als mesos d'abril, agost, novembre i desembre de 2010.
- *Noticias del ICOM*. Butlletí del Consell Internacional de Museus. Vol. 62.
- *Butlletí d'Arqueologia Industrial i Museus de Ciència i Tècnica*. Número 71, de juny de 2010.
- *Cavall Fort*. Números 1142, 1148 i 1156 corresponents als mesos de febrer, maig i setembre de 2010.
- *Dava*. Revista de l'Arxiu Comarcal del Baix Empordà. Número 6, corresponent al mes de febrer de 2010.
- *El fil de la memòria*. Butlletí del Museu de l'anxova i de la sal. Número 5 corresponent al mes de juliol de 2010.
- *El llegat*. Editat per l'àrea de cultura de l'Ajuntament de Banyoles i els Amics dels Museus. Número 13, de la tardor de 2010.
- *El propileu*. Editat pel Museu de Montserrat. Números 6 i 7, corresponents als mesos d'abril i octubre de 2010.
- *EG. Empordà Guia*. Número 25 corresponent a l'estiu del 2010.
- *Informação ecomuseu municipal do seixal*. Números del 54 al 57, corresponents als mesos de gener- març, abril- juny, juliol- setembre i octubre- desembre de 2010.

- *La Muga*. Editat per l'Ajuntament de Castelló d'Empúries. Números corresponents als mesos de febrer i maig de 2010.
- *Mestall*. Butlletí de l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines. Número 28, de desembre de 2010.
- *Nature's rebirth*. Número 332, corresponent al mes de juny de 2010.
- *Òmnium*. Números 14 al 16, corresponent als períodes de primavera, estiu i hivern de 2010.
- *Top Girona*. Números 35 al 37 corresponents als mesos de març-juny, juny- setembre i setembre- desembre.
- *Va de fires*. Publicació del Departament d'Innovació, universitats i empresa de la Generalitat de Catalunya. Números 52 al 55, corresponents als mesos de març, juny, setembre i desembre de 2010.

Revistes i butlletins electrònics

- *Butlletí CASC*. Editat per la Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret. Números 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172 i 173, corresponents als mesos de febrer, abril, maig, juny, agost, setembre, octubre, novembre i desembre de 2010. El butlletí està disponible en format Pdf.
- *Butlletí del Museu de la Tècnica de Manresa*. Números 5 i 6, corresponents als mesos de maig i octubre de 2010. El butlletí està disponible en format Pdf.
- *El perxe*. Butlletí del Museu de la Vida Rural. Número 1 corresponent al mes de gener de 2010. Disponible en format Pdf.
- *Gastronomia i Oci*. Números 53 al 58, corresponents als mesos de gener- febrer, març- abril, maig- juny, juliol- agost, setembre- octubre i novembre- desembre. Disponible en format Pdf.
- *Gastronomia i Oci setmanal*. 33 butlletins des del mes de gener al mes de desembre de 2010. Disponible en format Pdf.
- *Newspa*. Números 163, 164, 165 i 167, corresponents als mesos de març- abril, maig- juny, juliol- agost i novembre- desembre. Disponible en format Pdf.

Consultes

Durant l'any hem rebut la consulta del nostre fons documental per part de Maria Garcia Navarra, alumna de 2n Batxillerat de l'IES de Castelló d'Empúries que estudia els treballadors de la Farinera per al seu treball de recerca. Per aquest motiu ha consultat els llibres de treballadors de la fàbrica i altres documents relacionats.

Permís fotogràfic

Durant l'any 2010 s'han concedit dos permisos de presa de fotografies:

- Sr. Valentí Zapater (16/09/2010). Fotografies per adjuntar a la publicació "El mundo de los Pirineos".
- Sra. Margarita Barneo Ferrusola (24/10/2010). Fotografies per adjuntar a la publicació "Liam's Calendar".

BOTIGA

Enguany s'ha treballat per dinamitzar la *Botigueta del Molí* tot incrementant-ne la oferta de productes.

Els articles nous que s'han posat a la venda són:

Articles d'alimentació

- Farina ecològica elaborada de forma artesanal a Lliurona per l'empresa Autòcton. S'ha ampliat la varietat de farina. Actualment podem trobar farina blanca panificable i farina blanca de força, així com farina integral panificable i de força.
- Pasta italiana importada per la botiga *D'aquí, d'allà i de més enllà*. Actualment venem macarrons i espirals.

Articles exclusius

Dissenyats pel museu de venda exclusiva a la Botiga de l'ecomuseu:

- Didal de ceràmica elaborat per l'empresa Ceràmiques Aragall S.L. Està pintat en blanc i porta estampat el logotip dels sacs en marró.
- Davantals pintats a mà amb pintures metàl·liques per la dissenyadora Agnès Figueres. Són 15 davantals taronges amb una butxaca a la part frontal, que estan estampats amb dissenys diferents i exclusius.
- Sobre i paper de carta del Museu Molí Paperer de Capellades. Tant el sobre com el paper de carta estan elaborats amb palla de blat.

Publicacions:

- Quadern de didàctica i difusió núm. 19: *El museu industrial del Ter*. Departament de cultura i mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2009.
- Quadern de didàctica i difusió núm 21: *El museu de l'estampació de Permià de mar*. Departament de cultura i de mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2010.
- Font Guiteras, Esther. *La Pell*. Col·lecció Biodiversitat i Tecnodiversitat. Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, Barcelona, 2009.

La Botigueta del Molí ha participat en els actes més coneguts de Castelló d'Empúries com el Festival Terra de Trobadors i la Ruta de l'Art posant a la venda els catàlegs que s'editen especialment per aquests actes.

Gràfic de ventes a la *Botigueta del Molí* durant l'exercici 2010:

Es pot veure com els productes d'alimentació –farina i pasta-, i els productes de cosmètica natural –sabó de blat, segó, civada i oli d'oliva- són els productes més venuts seguits pels didals, la bossa de farina, la bossa de pa i el Quadern de didàctica i difusió del museu.

INSTITUCIONAL

JUNTA RECTORA

En la sessió 1.2010 la Junta rectora de l'Ecomuseu-Farinera va proposar al Ple de la Corporació de Castelló d'Empúries el nomenament del Sr. Miquel Barceló, com a representant de la societat civil per un període de quatre anys.

RELACIONS INSTITUCIONALS

El 26 de febrer es va assistir a la Casa de Cultura de Girona a l'acte de presentació del Conveni entre el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i la Diputació de Girona per la creació de la Xarxa de Museus Locals de Catalunya-Girona per part del Conseller de Cultura i del President de la Diputació.

El 14 de març varem assistir a la convocatòria dels Serveis Territorials del

Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació a Girona a la presentació del nou edifici de la Generalitat.

XARXES

Sistema Territorial del mNACTEC

L'any 2010 ha estat l'any en que el museu ha estat declarat museu secció del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya en el DOGC 5584, de 10 de març de 2010 es publicava l'Acord del Govern 32/2010, de 2 de març, per el qual es declaraven seccions del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, el Museu de les Mines de Cercs, el Museu Industrial del Ter-Can Sanglas de Manlleu i l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries. A efectes pràctics aquesta declaració suposa una major coordinació amb el museu nacional, la dotació econòmica per les despeses de funcionament, l'assistència tècnica i d'organització i suport als treballs de restauració i documentació que el museu porta a terme.

S'ha assistit a les reunions de directors del ST mNACTEC celebrades els dies 23 de març, l'1 de juny i el 22 de setembre, en les quals es va presentar la nova estructura organitzativa i els diversos programes i es va tractar del Programa Ciència, Innovació, Seguretat i Salut (CISS).

També hem assistit a les Jornades de Treball realitzades a l'Espluga de Francolí, en les quals es va treballar sobre Turisme i web 2.0 i els productes turístics entorn del patrimoni industrial.

Com a museu secció, l'Ecomuseu-Farinera forma part de la Comissió executiva, del Programa de CISS i també hem participat diverses reunions del Programa de difusió.

El juny es va instal·lar al vestíbul del museu un nou plafó del ST mNACTEC a l'entrada del museu, que afegeix a l'existent els darrers museus; així com una pantalla en al qual es visualitzen imatges de tots els museus de la xarxa.

S'ha estat treballant també en la preparació dels continguts de nova pàgina web del Sistema.

Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya (XaTIC)

Indústria Viva

El 22 de juliol es va celebrar una reunió amb el Patronat de Turisme Costa Brava per informar-los del Programa d'Indústria Viva.

Guia didàctica de la XaTIC

La XaTIC ha editat una Guia Didàctica sobre la seva oferta pedagògica tant d'indústria patrimonial com d'indústria viva. Se n'ha fet una versió

on-line consultable des de la web de la XATIC o qualsevol altre web dels municipis associats.

A finals d'any es va apostar per fer-ne la versió en castellà, de la que se'n van editar 500 exemplars, per tal de difondre-la per l'estat espanyol i pensant en els viatges d'estudis dels alumnes d'institut, pel que el disseny i els continguts s'han adaptat a aquests destinataris. Es té la intenció de fer acords amb les comunitats del País Basc, Madrid i València per tal que facin la tramesa en PDF als centres educatius; i també es presentarà a fires, jornades i congressos.

Central de Reserves

S'ha estat treballant també en el disseny del backoffice de la central de reserves, que s'adjudicarà l'any vinent i es posarà en funcionament per tal de vendre on-line l'oferta turística industrial dels municipis.

Reunions

Hem assistit a les reunions de tècnics, del Comitè executiu i de l'Assemblea.

- Assemblea del 25 de gener en que es varen tractar els temes: aprovació d'altres del MMB, el Parc Fluvial del Llobregat i les baixes de Vilanova i la Geltrú i d'Esparreguera; pressupostos i quotes 2010, tresorer, secretari i gerent, Pla de foment, comercialització i pla d'actuacions 2010 i acte de cloenda del Pla de Dinamització i presentació de la Memòria.
- Comitè Executiu del 3 de desembre en que es varen tractar els temes: possible creació d'una Xarxa estatal de Turisme Industrial, les baixes de Castellar de n'Hug i de Santa Coloma de Cervelló, les baixes de Mora la Nova (estació de Ferrocarril) i Sallent (CAT de l'obrerisme) i dels recursos associats següents: el Museu Tèxtil de Terrassa, el Museu de l'estampació de Premià de Mar i el Museu de la Punta d'Arenys de Mar.

Direcció col·legiada

S'ha creat una direcció col·legiada davant la baixa de la gerència de la XATIC. En formen part per part els municipis de Terrassa, Manresa i Castelló d'Empúries. Aquesta direcció col·legiada s'encarregarà d'elaborar el Pla d'actuació 2011 poder poder-lo elevar a l'Assemblea.

4x3 castelló d'Empúries, cultura i natura tot l'any

Enguany, i atès que la targeta 4x3 està consolidada, s'ha realitzat una campanya de difusió que ha consistit en:

- Reedició de lones i nous punts d'instal·lació.
- Nova edició de targetes i el flyers. S'ha aprofitat per fer un disseny nou, més funcional, ja que incorpora el plànol d'ubicació dels espais.
- Donar presència de la targeta al sector de l'allotjament del municipi, amb la distribució de flyers col·locats en suports de metacrilat específics de la Campanya en els diversos establiments del sector de

l'allotjament del municipi.

- Promocionar la venda de targes a través del sector allotjament, amb l'oferta de targes de regal a partir d'un nombre determinat de targes adquirides.
- Promoció en premsa. Inserció d'anuncis de la Campanya en diversos mitjans escrits d'abast comarcal i de les comarques gironines. S'han pactat campanyes de promoció amb els Clubs de Subscriptors dels mateixos mitjans. I s'ha realitzat una campanya radiofònica a nivell de Catalunya mitjançant Rac 1.

Museus comarcals en xarxa

Hem continuat amb els treballs iniciats l'any passat amb el Servei Educatiu de l'Alt Empordà per desenvolupar el projecte "Museus Comarcals en Xarxa".

Durant l'any 2010 s'ha treballat en diverses accions:

- La participació en el Suplement educatiu que edita el Setmanari Empordà.
- La creació de la Beca de Treballs de Recerca pels alumnes de Batxillerat de la comarca. L'Ecomuseu-Farinera ha elaborat unes bases específiques. La convocatòria està oberta a alumnes que cursin els seus estudis de batxillerat en els Centres de Secundària de l'Alt Empordà i que centrin el seu treball de recerca en qualsevol de les àrees temàtiques de la beca.
- La col·laboració al projecte TramunTEC. la II Mostra de treballs de tecnologia dels alumnes d'ESO. Es va celebrar el 22 de maig i hi varem participar oferint el taller "El petit Moliner". A més, hem ofert un passaport gratuït als 8 museus del projecte per als 120 alumnes de la mostra, amb un obsequi quan es lliura després de la visita.
- L'organització de la Party farinona de l'Ecomuseu-Farinera dins del marc de la Fira del pa.

Projecte Una comarca de Museu

Conjuntament amb els Serveis Educatius de l'Alt Empordà i 7 museus més de la comarca, i amb la col·laboració del Consell Comarcal, s'ha tirat endavant el projecte Una comarca de Museu, un *Itinerari escolar per gaudir de l'Alt Empordà a través dels seus museus*, tots ells amb una oferta educativa estructurada, consolidada i de qualitat. El projecte té com a objectiu elaborar un itinerari recomanat per tal que els alumnes, de manera estructurada i a partir de l'aplicació de les competències bàsiques, visitin cada un dels centres patrimonials del projecte un mínim d'un cop al llarg de la seva vida escolar.

El projecte s'ha materialitzat en l'edició d'un desplegable en format pòster adreçat a les escoles amb la intenció que pugui exposar-se a les aules de manera permanent; i una col·lecció de jocs de taula, un per a cada museu, a la manera d'un col·leccionable lúdico-educatiu que s'anirà

aconseguint a mesura que l'escola i l'alumne visitin cada un dels museus. Als centres se'ls proveirà una maleta del projecte.

L'Ecomuseu-Farinera ha estat el museu que porta la gestió econòmica del projecte i que gestiona la sol·licitud de subvenció.

També es va presentar el projecte en el marc del Giroscopi cultural que es va celebrar a Girona el mes d'octubre.

PROJECTES

Projecte de producció de pa a l'entorn de l'Ecomuseu-Farinera

El projecte ha seguit aquest any en la seva fase de proves pilot. L'IRTA Mas Badia amb el suport del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural ha continuat treballant per la col·lecció de varietats. S'han banda ha realitzat dos assajos al municipi de Castelló d'Empúries amb les varietats Anza, Florence Aurora i Montcada, i dos testimonis de varietats modernes, amb tècniques de cultiu convencional i ecològic, per obtenir dades de cultiu tan entre varietats com entre sistemes productius.

Pel que fa a la secció productiva del projecte, s'han obtingut unes 32t d'Anza i 16tn de Florence Aurora, que s'han tramès a Farinera Agrienergia de Banyoles. Les farines han estat trameses al Gremi de Flequers Artesans de les Comarques Gironines que ja ha fet ja les primeres proves de panificació obtenint uns resultats excel·lents.

Des de finals d'any i pel 2011 està previst donar visibilitat al projecte amb una forta campanya de difusió. El primer acte, es va fer el 23 de setembre amb la presentació del projecte a Mas Badia. I el segon, amb una sembra simbòlica el 17 de desembre.

CONVENIS

Conveni de vinculació amb el mNACTEC

S'ha signat de nou el conveni de vinculació de l'Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries com a museu secció del Sistema Territorial del mNACTEC amb una vigència de quatre anys, amb possibilitat de pròrroga expressa per a períodes iguals.

Conveni amb l'associació Món Empordà

S'ha renovat el conveni de l'any anterior. Enguany els ecomercats s'ha organitzat cada primer i tercer diumenge de mes amb l'objectiu de fer més propera la relació entre productor-consumidor pel producte autòcton, ecològic i de qualitat al municipi de Castelló d'Empúries.

Convenis de col·laboració per a la cessió dels plafons de l'exposició temporal "Terra d'aigua, vent i cereals"

El 16 de febrer es va aprovar el conveni de col·laboració entre l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries i l'Institut Regional Lycée Leon Blum Molí de Vent de Perpinyà per a la cessió temporal dels plafons de l'exposició "TERRA D'AIGUA, VENT I CEREALS. Els molins fariners de l'Alt Empordà".

Posteriorment es va signar un conveni amb el municipi de Clairà, al Rosselló, per a la cessió dels mateixos plafons.

Acords de Col·laboració Una Comarca de Museu

El 18 de maig, Dia Internacional dels Museus, es va signar al Consell Comarcal de l'Alt Empordà els Acords de Col·laboració entre els Serveis Educatius de l'Alt Empordà, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i vuit museus de la comarca (l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries, el Museu de l'Anxova i de la Sal, el Museu d'Arqueologia de Catalunya Empúries, el Museu del Joguet de Catalunya, el Consorci del Museu de l'Empordà, el Museu de la Tècnica de l'Empordà, el Consorci del Museu Memorial de l'Exili i l'Espai Cultural de la Ciutadella de Roses) en relació al projecte "UNA COMARCA DE MUSEU. Itinerari escolar per gaudir de l'Alt Empordà mitjançant els seus museus".

COL-LABORACIONS

A petició del Consorci de Normalització Lingüística s'han ofert entrades gratuïtes per a les parelles lingüístiques del Voluntariat per la Llengua del municipi.

S'ha realitzat una reunió (24/02) amb la responsable de la biblioteca municipal per tal d'establir un treball col·laboratiu en la programació d'exposicions temporals, a través de l'edició de guies de lectura.

S'està treballant en el projecte: Fotografies enfarinades *Documentar la memòria històrica a través del patrimoni fotogràfic*. Arran de la visita dels avis de l'Asil Toribi Duran a la Farinera. La intenció és engegar un projecte per tal de recuperar i posar en valor la memòria històrica de la Farinera, la dels seus treballadors, la que fa referència al Castelló d'Empúries rural i de tot allò que tingui a veure amb el pa, la farina i el blat mitjançant la fotografia com a fil conductor.

El museu ha col·laborat també amb els estudis:

- Estudi de diagnosi sobre les estratègies de màrqueting turístic en els museus de les comarques de Girona, de Mª Àngels Codinach, que en el marc del programa de TFC, Universitat de Girona (6/04/2010).
- Estudi sobre els models d'organització i gestió del patrimoni que s'estan aplicant actualment en els museus registrats a Catalunya,

d'Antoni Rojas Rabaneda per l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC). (05/05/2010).

- Estudi públic 2005-2009 de l'estudiant N. Nogué el (23/08/2010).

El museu ha col·laborat en la recerca sobre "*La Comunicació als Museus de Catalunya*" elaborat pel Dr. Paul Capriotti del Departament d'Estudis de Comunicació Asterisc. Grup d'Investigació en Comunicació de la Universitat Rovira i Virgili. (30/12/2010)

Pla Educatiu d'Entorn de Castelló d'Empúries

A la reunió que varem tenir el 9 de març amb els responsables del Pla Educatiu d'Entorn es va acordar que el museu fes arribar propostes per al curs 2010-2011, de les que nes varen proposar finalment, es va decidir fer un taller de còmic manga. Entre l'1 d'octubre i el 26 de novembre, a l'espai del taller del museu, s'hi va desenvolupar aquesta activitat en la seva versió per a alumnes de primària. El taller el va impartir el sr. Pablo Fuentes, llicenciat en Belles Arts.

CESSIÓ D'ESP AIS

Donat el volum de sol·licituds de cessió dels espais, s'ha optat per redactar una normativa específica sobre cessió d'espais, que està pendent de portar-se a aprovar per la Junta Rectora.

Responent a un dels objectius del museu, els espais d'aquest s'han obert a les propostes ciutadanes i s'ha cedit l'espai per a la realització de diverses activitats:

- A Susanna Vidal, fotoperiodista del diari *Hora Nova*, la Sala dels Arcs durant un mes per l'exposició "Passió i Tradició".
- Ajuntament de Castelló d'Empúries:
 - L'espai de la Botigueta del Molí pel lliurament dels premis PROFIT el 13 de gener.
 - L'1 de juny la Sala Polivalent a la Regidora de Medi Ambient de l'Ajuntament i els pagesos per les al·legacions pel pla especial dels Aiguamolls de l'Empordà.
 - El 28 de juny la Sala dels Arcs al l'Àrea d'Alcaldia per la recepció dels alumnes de l'IES de Castelló d'Empúries que van superar amb èxit les proves de d'accès a la Universitat.
 - A l'Àrea de Festes, el pati del museu, per iniciar el Correfoc de la Festa Major, organitzat per part de Els Senyors del Foc.
 - A l'Àrea de Promoció Econòmica, la sala polivalent i la sala dels Arcs, per la *3ª Ruta de l'Art* que es va realitzar entre el 9 i el 12 d'octubre.
 - A l'Àrea de Medi Ambient, per celebrar una xocolata per La Ruta dels Estanys i un esmorzar durant la Bicicletada de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura.

- IAEDEN-Salvem Empordà
Des del 16 de maig i durant cada primer dimecres de mes la Sala Polivalent per les Jornades-Taller: Custòdia del territori.
- D'aquí, d'allà i de més enllà SC i la DO Empordà
El pati de la Farinera per realitzar en el marc de la festa major d'agost la fira "Tasta Empordà" amb l'objectiu de promocionar els vins de l'Empordà.
- Club de Rem d'Empuriabrava
El pati de la Farinera per establir la Taverna del Llaüt durant el Festival Terra de Trobadors del setembre.
- Ajuntament de Vilajuïga
El pati de la Farinera com a zona avituallament per la 1a Bicicletada Popular de Vilajuïga el dia 19 de setembre.
- Iniciativa Verds-Girona
La sala Polivalent per un acte de campanya el 16 de novembre.
- Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà
El pati de la Farinera com a zona avituallament per la Bicicletada de la Setmana de la Ciència, el dia 21 de novembre.

EQUIPAMENTS I INFRASTRUCTURES

ADQUISICIÓ D'EQUIPAMENTS

Programari Euromus

Enguany hem adquirit i instal·lat el mòdul enquestes del programari Euromus de gestió de reserves i venda d'entrades.

MANTENIMENT

S'ha renovat el contracte de neteja amb l'empresa M. POLINET SLU, per al manteniment de la neteja de l'kes instal·lacions i els vidres del museu.

REC DEL MOLÍ

L'Arxiu Municipal de Castelló d'Empúries ens ha fet arribar còpia d'un document inèdit sobre la titularitat del molí de Castelló de l'any 1860. El document, cedit per M. Rosa Brossa i Epifani Martín, esmenta la constitució d'una Junta Directiva per part de 28 propietaris dels horts confrontants al Rec del Molí amb l'objectiu de recuperar els drets de regadiu que els van prohibir els nous propietaris del Rec del Molí, el sr. Francesc Godó i Francesc Rahola, comerciants de Cadaqués.

Treballs de reparació

Aquest any 2010 les despeses dedicades al rec han estat principalment de reparació. S'ha actuat a la zona d'en Tibau, lloc on el terraplè estava més malmès. S'han arranjat les agulles del rec i s'ha reforçat el terraplè. També s'ha arranjat del pont d'emergència sobre el Rec del Molí. A finals

d'estiu, aprofitant que el Rec estava sec per la sequera, es van finalitzar un treballs de reparació que no s'havia pogut fer abans per les pluges de primavera. El mes d'octubre i a petició dels representants dels pagesos es va tornar l'aigua al rec.

Arran de la sequera de l'estiu, el 2 de juliol es va procedir a fer una extracció de peixos.

Protocol del rec del Molí

El mes de novembre es va celebrar una reunió amb el responsable de seguretat civil per informar-lo del nou protocol Rec del Molí.

Comunitat usuaris

El 9 de febrer es va assistir a una reunió a l'ACA, amb l'alcalde i regidora de l'Àrea de Polítiques Ambientals, Sostenibilitat i Participació Ciutadana, i conjuntament amb els responsables del despatx Codina i tècnics de l'Ajuntament i el Director del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà per parlar sobre la constitució de la Comunitat d'Usuaris del rec del Molí.

El procés de constitució va quedar aturat un període llarg de temps a causa de les dificultats de concretar una data de reunió amb representants de l'ajuntament de Peralada, pel que es va sol·licitar a l'Agència Catalana de l'Aigua la seva intervenció com a moderador.

Al·legacions a l'ACA a l'aprovació inicial del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya

S'han presentat a l'ACA al·legacions a l'aprovació inicial del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya, a partir de l'Informe dels Serveis Tècnics Municipals. En aquestes es sol·licitava:

- Reconeixement de l'ús i funcionalitat del Rec del Molí com a eix principal d'una de les reserves Naturals integrals del PNAE i que es defineixin els cabals ambientals i la millora de la connectivitat. Observació parcialment contemplada. L'escala de treball del Pla de Gestió no fa possible determinar amb detall quines han de ser les actuacions a desenvolupar.
- Sol·licitat que es reconegui l'ús per al consum humà. Observació parcialment compartida. Es porosa que l'ajuntament o els ens responsables demanin acollir-se a les convocatòries de subvencions corresponents.
- Sol·licitat que s'inclogui el Rec en les subvencions als ens locals per a la redacció de Plans de Mesures Mímines. Observació no compartida. El Rec del molí és una mesura amb una funcionalitat diferent d'aquesta.
- Es demana reconeixement de l'ús històric del Rec ens els regadius. Observació ja contemplada. Aquesta consideració ja ha estat contemplada al pla.

SEGURETAT

Actuacions en matèria de seguretat

S'ha realitzat la segona fase d'actualització i legalització de l'ens pel que fa referència a la Llei Orgànica de Protecció de Dades.

Formació

El personal del museu ha seguit una jornada de formació sobre *Funcions de seguretat i vigilància del personal de museus*, organitzada pel mNACTEC.

Prevenió de riscos laborals

S'ha prorrogat el contracte amb l'empresa ASEPEYO per a la realització de pla de prevenció de riscos i per als exàmens de salut per als treballadors de l'ens que hi van donar la seva conformitat.

RECURSOS HUMANS

FORMACIÓ

L'11 i el 12 de febrer es va assistir a les Jornades *Museus i Educació, treballant per la comunitat* al Museu Marítim de Barcelona.

També en les mateixes dates es va assistir a les *Jornades Museus d'Avui. Els nous museus de Societat*, organitzat per Universitat de Barcelona i l'Institut Català de Patrimoni.

El mateix mes de febrer es va participar a la Jornada *Turisme Cultural en Museus i Monuments. Estratègies de gestió turística i definició d'indicadors*, organitzada per la Universitat de Barcelona que es va celebrar el dia 19.

L'1 de març es va assistir a les Jornades per educadors i educadores de Museus i Centres de Ciència. *Temps de competències?* que organitzava el Museu Agbar.

Del 19 al 21 de març es va participar al *Curs d'atenció al visitant* que organitzava la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot.

El 21 d'abril es va participar a les III Jornades de Museus *Gestió documental i Arxiu. Una eina de suport i coneixement* organitzada pel Museu Marítim de Barcelona.

Del 6 al 7 de maig es va participar a les Jornades Tècniques del Sistema del MNACTEC que es va celebrar a Esplugues de Francolí.

El 18 de maig es va assistir a la Jornada *L'articulació del territori (cultura i natura) des dels museus*, organitzada pel MIT de Manlleu.

El 12 i 13 de juliol es va assistir al *Curs de Formació Bàsica del Programari Museum Plus* a l'Escola Industrial de Barcelona, organitzada pel Departament de Cultura i Patrimoni.

El 28 de juliol es va assistir al *Curs de Tècniques de Guiatge* que organitzava la XATIC a Gironella.

El 20 de setembre de 2010 es va participar al 1r *Seminari de Formació dels Monitors* del Sistema del mNACTEC.

L'1 d'octubre es va participar en el curs de formació sobre la justificació FEDER SIFECAT a Girona.

ECONÒMIC

SUBVENCIONS

Sol·licitada subvenció a la Diputació de Girona

L'any 2010 hem sol·licitat subvenció per import de 120.000,00 € per l'execució de la 3a fase de rehabilitació arquitectònica i implementació museogràfica de l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries (segona part). Ens van adjudicar 60.000 €.

Sol·licitada subvenció a la Fundació Caixa de Catalunya

Es va sol·licitar subvenció a la Fundació Caixa de Catalunya per a la realització de *Projecte de recerca i difusió del patrimoni cultural i el paisatge altempordanesos "Paisatge latent: terres, closes, cortals i cortalers"* de l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries. La subvenció ens va ser denegada.

Sol·licitada subvenció al Departament de Medi Ambient i Habitatge

Es va sol·licitar subvenció al Departament de Medi Ambient i Habitatge per import de 19.100,00 € per a les accions corresponents a l'any 2010 del *Projecte de recerca i difusió del patrimoni cultural i el paisatge altempordanesos "Paisatge latent: terres, closes, cortals i cortalers"* de l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries, dins la convocatòria d'ajuts per al finançament d'actuacions als espais naturals protegits de Catalunya per a l'any 2010. La subvenció ens va ser denegada.

Per al mateix projecte s'han sol·licitat subvencions a:

- A través l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines es va sol·licitar a l'Institut Ramon Muntaner una subvenció per al mateix projecte de recerca, se'ns van concedir 2.200,00 €.
- Fundació Albert Tomàs i Bassols. Patrimoni cultural, recerca i estudi.
- Ajuntament de Sant Pere Pescador, ens han concedit 1.000,00 €.
- Diputació de Girona, Comunicació Cultural, per a l'edició de la publicació divulgativa de l'exposició.

Sol·licitades subvencions al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

- Dins la convocatòria per la qual es convocava concurs públic per a la concessió de subvencions destinades a programes de col·laboració entre museus i/o col·leccions per a l'any 2010:
 - Subvenció d'import 6.808,00 € per a la Campanya 2010 del "4x3. Castelló d'Empúries, cultura i natura tot l'any", corresponent al 80% de la campanya. Concedits 5.000,00 €.
 - Subvenció d'import 8.000,00 € per al projecte "una comarca de MUSEU. Itinerari escolar per gaudir de l'Alt Empordà mitjançant els seus museus". Concedida la totalitat de la subvenció
- Dins la convocatòria per la qual es convocava concurs públic per a la concessió de subvencions al funcionament i les activitats dels museus per a l'any 2010, una subvenció d'import 12.480,00 € per a les Activitats de difusió 2010 de l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries, corresponent al 80% del pressupost de les esmentades activitats. Concedits 4.000,00 €.
- Dins la convocatòria per la qual es convoca concurs públic per a la concessió de subvencions per a l'execució d'obres i adquisició d'equipaments per a museus corresponents als anys 2010-2011, una subvenció d'import 44.649,25 € per al Projecte de millora dels espais i les instal·lacions de l'Ecomuseu-Farinera, corresponent al 70% de del pressupost de l'esmentat projecte. Concedits 41.000,00 €.

Sol·licitada subvenció a la FECYT

Es va sol·licitar a la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología un ajut de 8.368,08 € per a la *Implementació del joc didàctic interactiu El país dels farinons (Fase 2)* dins la Convocatoria de Ayudas para el programa de la cultura científica y de la innovación 2010. Aquesta sol·licitud ens va ser denegada.

Sol·licitada subvenció a la Xarxa de Museus Locals de Girona

Es va sol·licitar una subvenció per import de 55.000,00 € exclosa de concurrència pública en el marc del Conveni de la Xarxa de Museus Locals de Girona per al Programa d'activitats i/o d'inversions aprovat per a l'any 2010 dels museus registrats de les comarques gironines en els àmbits de funcionament i activitats i d'obres i equipaments.

Ens van ser concedits 50.000,00€, dels quals 20.000,00 € destinats a Obres i equipaments i 30.000,00 € destinats al programa d'activitats.

Sol·licitada subvenció a la Diputació de Girona (Programa *Indika*)

També ens varem presentar a la convocatòria de subvencions als centres de conservació, difusió i interpretació del patrimoni i de la memòria històrica en el marc del programa "INDIKA" de recursos educatius de la Diputació de Girona (cursos 2010/2011 i 2011/2012) per a les visites guiades i els tallers que realitza l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries de cara als centres educatius. La subvenció ens va ser concedida.

Sol·licitada subvenció del DAR

Es va sol·licitar subvenció per import de 2.000,00 € per a la 13a edició de la Fira del pa, la farina i el blat al Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural dins la convocatòria per a la concessió d'ajuts per al foment d'actuacions de desenvolupament del medi rural i pesquer corresponents a l'any 2010. Ens van concedir 600,00 €.

Sol·licitada subvenció al Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Es va sol·licitar per a la mateixa una subvenció per import de 1.000,00 € al Consell Comarcal de l'Alt Empordà dins la convocatòria de subvencions per a les fires artesanals organitzades pels municipis de la comarca durant l'any 2010. Ens varen concedir 200,00 €.

Finalment, El 27 de gener i el 23 de novembre ens varem reunir amb el Director General de Patrimoni Cultural, Sr. Jordi Roca, per tal de resoldre el pagament del 20% pendent de la subvenció al projecte de rehabilitació de la 2a. Fase, concedida a finals de l'any 2006.